

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám:	16911-6/2015	Hiv. szám:	-	Tárgy:	Magyar Hegy-és Sportmászó Szövetség- természetvédelmi oltalom alatt álló területeken történő sziklamászó tevékenység végzésének engedélyezése - természetvédelmi engedély-
Ügyintéző:	Dr. Kiss Viktória	Melléklet:	tagegyesületek aktuális listája		

HATÁROZAT

I.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal mint környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság (a továbbiakban Hatóság) a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség (1047 Budapest, Károlyi István u. 10. 24. ép., KÜJ: 101866316) kérelmére a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség tagegyesületei tagjai részére

engedélyezi,

a Gerecsei Tájvédelmi Körzet védett és Natura 2000 területén található tardosi Bánya-hegy 6. sz. bányaudvara, a süttöi Kis-Gerecsei kőfejtő, a tatabányai Turul-sziklák (a Szelim-barlang kivételével), a lábatlani Bersek-hegyen található Rewiczky-kőfejtő; a védettnek nem minősülő Natura 2000 területen található bajóti Öreg-kő, valamint a mogyorósbányai Kő-hegy; továbbá a Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett és Natura 2000 területén található kesztölci Kétágú-hegy területén **sziklamászó tevékenység végzését, ill. a fokozottan védett természeti területre az e célból történő belépést 2016. december 31-ig,**

az alábbi feltételekkel:

1.) A Pilis-hegységben, a Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett és Natura 2000 területén található Kétágú-hegy Öreg-szirt sziklafalán (kesztölci Kétágú-hegy) a fokozottan védett fajok megjelenése, fészkelése, előfordulása (pl. uhu (*Bubo bubo*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*)) miatt csak a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal (Novák Adrián tájegységvezető Tel.: 0630-504-8849) előzetesen egyeztetett időpontokban és létszámmal történhet sziklamászó tevékenység. A helyszín megközelítését szintén előzetesen egyeztetni kell.

2.) A Gerecse-hegységben az egyes mászóhelyek felügyeletét a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részéről Csonka Péter tájegységvezető látja el (Tel.: 0630-663-4659).

3.) A jelen engedély alapján a Magyar Hegy-és Sportmászó Szövetség éppen aktuális tagegyesületeinek tagjai folytathatnak sziklamászó tevékenységet.

A mászók a tagságot fényképes igazolvánnyal kötelesek igazolni a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság felügyeletet ellátó munkatársainak kérésére.

A Magyar Hegy-és Sportmászó Szövetség a jelen engedélyről és annak előírásairól köteles tájékoztatni minden tagegyesületét.

Amennyiben a jelen határozat mellékletét képező dokumentumon szereplő tagegyesületek listája az engedély érvényességi ideje alatt változik, úgy a változásról a Hatóságot és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot haladéktalanul, írásban tájékoztatni kell.

4.) A sziklamászó tevékenység valamennyi helyszínen csak a már korábban, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság közreműködésével meghatározott és engedélyezett útvonalakon folytatható.

5.) Az egyes helyszínek megközelítése kijelölt turista utakon történhet. Gépjárművel közlekedni csak az arra kijelölt utakon lehet.

- 6.) A képződményeket a szennyeződéstől és rongálástól meg kell óvni, az igénybevett területet tisztán kell tartani, a hulladékot el kell szállítani.
- 7.) Kerülni kell a sziklák maradandó jelölését, festését. A területek esetleges tereprendezésére (pl. fák, cserjék eltávolítása) csak a Hatóság külön hozzájárulásával, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal előzetesen egyeztetve kerülhet sor.
- 8.) Kerülni kell az állati-vagy növényi részek, ásványok, kőzetek gyűjtését, mely védett természeti területen külön természetvédelmi engedély köteles, valamint a területek éjszakai igénybe vételét.
- 9.) A biztosítóeszközök felszerelésekor, cseréjekor, valamint a természetes fogások biztonsági rögzítésekor törekedni kell olyan technológia alkalmazására, mellyel a cserélt, karbantartott eszközök, falszakaszok a tájba illeszkednek.
- 10.) A mászások balesetmentes biztonságát szavatoló technikai felszerelés épsége, karbantartása és cseréje, valamint a természetes fogások megbízhatósága a Magyar Hegy-és Sportmászó Szövetség felelőssége. A természetvédelmi kezelő az esetlegesen bekövetkező balesetekért felelősséget nem vállal.
- 11.) A Hatóság felhívja a figyelmet, hogy a technikai karbantartáson túlmenően, a helyszín egészét érintő munkálatok (pl. a teljes falra kiterjedő kopogózás) csak a Hatóság által kiadott önálló természetvédelmi engedély birtokában, az abban foglaltak szerint végezhetők.
- 12.) Jelen engedély a helyszínen történő táborozásra (sátrazásra, tűzgyújtásra, bivakolásra), valamint rendezvény (pl. mázóverseny, tanfolyamvizsga) lebonyolítására nem jogosít.
- 13.) A tevékenység nem károsíthatja, vagy veszélyeztetheti a természeti területeteket, természeti értékeket.

A Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy jelen határozat előírásainak megsértése, illetve a természeti értékek károsítása, veszélyeztetése természetvédelmi bírság kiszabását, ill. súlyos esetben a jelen engedély visszavonását vonhatja maga után.

II.

A Hatóság a kérelem **Nagy-Strázsa-hegyre** vonatkozó részét **elutasítja**.

A Pilis-hegységben, a Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett területén található esztergomi Nagy-Strázsa-hegy sziklafalán több védett madárfaj fészkel (pl. holló (*Corvus corax*), a sziklafalhoz jelzett turista út nem vezet, ezért ezen helyszínen a sziklamászó tevékenység nem folytatható.

III.

Az ügyfél az eljárás lefolytatásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

Jelen határozat ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez címzett, de az elsőfokú hatóságnál két példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A fellebbezési eljárás igazgatási szolgáltatási díja 2.750.- Ft, azaz Kétezer-hétszázötven Forint, melyet a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal 10033001-00299633-00000000 számú előirányzat-felhasználási számlájára kell befizetni. A befizetést igazoló bizonylatot vagy annak másolatát a fellebbezéshez csatolni kell.

INDOKOLÁS

A Magyar Hegy-és Sportmászó Szövetség (1047 Budapest, Károlyi István u. 10. 24-es épület) képviselőjében a Szövetség elnöke, Kandrács Ildikó kérelmet nyújtott be a Hatósághoz a tagesületek, ill. azok tagjai részére természetvédelmi oltalom alatt álló területeken a sziklamászó tevékenység folytatásának engedélyezése érdekében.

A kérelemben szereplő helyszínek:

Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 15/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított és a 129/2007. (XII.27.) KvVM rendelettel fenntartott Gerecsei Tájvédelmi Körzet védett területén található a tardosi Bánya-hegy 6. sz. bányaudvara, a süttöi Kis-Gerecsei kőfejtő, a tatabányai Turul-sziklák (a Szelim-barlang kivételével) és a lábatlani Bersek-hegyen található Rewiczky-kőfejtő területe. Ezen területek részei a Natura 2000 hálózatnak is (Gerecse-HUDI10003).

A bajóti Öreg-kő (a Jankovich-barlang kivételével) (Északi-Gerecse- HUDI20018), a mogyorósbányai Kő-hegy (Északi-Gerecse- HUDI20018) védettnek nem minősülő Natura 2000 területek.

A 34/1997. (XI.20.) KTM rendelettel létesített Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett területén található a kesztölci Kétágú-hegy (Pilis és Visegrádi-hegység- HUDI 20039), valamint a Nagy-Strázsa-hegy sziklafala (Pilis és Visegrádi-hegység- HUDI 20039, Börzsöny és Visegrádi-hegység- HUDI10002). Ezen helyszínek szintén részei a Natura 2000 hálózatnak, valamint részei a Pilisi Bioszféra Rezervátum területének.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 38. § (1) bekezdés i) pontja szerint védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai sporttevékenység folytatásához.

A Tvt. 40. § (1) és (2) bekezdése szerint fokozottan védett természeti területre történő belépéshez- a jelzett turistautak és tanösvények kivételével- a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges; fokozottan védett természeti területen csak természetvédelmi kezelés, a 38. § (1) bekezdése alapján engedélyezett tevékenység, továbbá- a lehetőséghez képest- a természetvédelmi hatósággal egyeztetett közvetlen élet- és vagyonvédelmi beavatkozás végezhető.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rend. (Korm. rend.) 9. § (2) bekezdés d) pontja szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a talajfelszínen, száznál több fő részvételével zajló közösségi és tömegsportesemény rendezéséhez, valamint a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A Szövetség részére 3050-3/2014. szám alatt kiadott természetvédelmi engedély 2015. december 31-ig érvényes. A Szövetség valamennyi tageszervelete részére megkérte a természetvédelmi engedélyt, mely kb. 800-1000 mászót jelent.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 39. §-ában foglaltak, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a Hatóság a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság közreműködését kérte a tárgyi engedélyezési eljárásban.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban Igazgatóság) 6174/1/2015. számú levelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a kérelemben szereplő fokozottan védett területeken elhelyezkedő sziklak-hasonlóan a Pilis-hegység egyéb sziklás területeihez- védett, fokozottan védett, különösen reliktum és endemikus fajokban gazdagok, egyben taposásra, egyéb emberi zavarásra kifejezetten érzékenyek. A sziklafalakon természetvédelmi szempontból értékes fajok is megjelenhetnek, ezért eseti elbírálás szükséges. Az Igazgatóságnak jelenleg rendelkezésére álló adatok szerint a kérelemben szereplő sziklák területén, valamint azok közvetlen közelében az alábbi védett fajok egyedei találhatóak:

tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), szártalan csüdfű (*Astragalus exscapus*), budai imola (*Centaurea sadleriana*), tarka imola (*Centaurea triumfettii*), kései szegfű (*Dianthus serotinus*), piros kígyószisz (*Echium russicum*), fengeresfészku peremisz (*Inula germanica*), selymes peremisz (*Inula oculus-christi*), homoki nőszirm (*Iris arenaria*), pázsitos nőszirm (*Iris graminea*), apró nőszirm (*Iris pumila*), sárga-kővirózsa (*Jovibara globifera* ssp. *hirta*), kislefészku hangyabogáncs (*Jurinea mollis*), koloncos lednek (*Lathyrus pannonicus* ssp. *collinus*), nagyfejű csajkó (*Lethrus apterus*), árlevelű len (*Linum tenuifolium*), fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*), borzas vértő (*Onosma visianii*), borzas csajkavirág (*Oxitropis pilosa*), macskahere (*Phlomis tuberosa*), leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*), fekete kőöröcsin (*pulsatilla pratensis* ssp. *nigricans*), mátrai kővirózsa (*Sempervivum marmoreum*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), házi berkenye (*Sorbus domestica*), szirti gyöngyvessző 8*Spiraea media*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*)

A kesztölci Kétágú-hegy Öreg-szirten fészkel a védett holló (*Corvus corax*), de a tárgyi helyszínek közelében fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*) is előfordul.

A „Pilis és Visegrádi-hegység” elnevezésű, HUDI 20039 kódszámú kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kijelölésének alapjául szolgáló élőhelyek közül megtalálható a 6190 kódszámú Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*), a 6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*), a 6240 Szubpannon sztyeppék, a 8210 Mészkösziklás lejtők sziklanövényzettel, valamint a 91H0 Pannon molyos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel jelölő élőhelytípus.

A kérelemben szereplő fokozottan védett területen található kesztölci Kétágú-hegy peremhelyzetű terület, mely megközelíthető a védett területek irányából, hagyományos sziklamászó helynek tekinthető. Ezen a helyszínen a sziklamászó tevékenység –a megfelelő körültekintéssel, figyelemmel az ott előforduló természeti értékekre, azok zavartalanságára- folytatható.

A szintén fokozottan védett területen található esztergomi Nagy-Strázsa-hegy sziklafala holló költőhelye. A terület központi elhelyezkedésű a fokozottan védett tömbön belül, a sziklafalhoz jelzett turistaút nem vezet. Az eddigi tapasztalatok szerint a korábban előírt időbeli korlátozás nem elegendő, jelzett turistaút hiányában a fokozottan védett természeti területen a természeti értékek megóvása nem garantálható.

Az Igazgatóság álláspontja szerint, a terület megközelítése és igénybe vétele ellentétes a fokozottan védett terület kijelölésének céljával. A fokozottan védett területre történő belépés nem szolgál olyan természetvédelmi szempontból is elfogadható célt (pl. kutatás, ismeretterjesztés, természetvédelmi-vagy erdészeti kezelés, jogszabály vagy hatóság által előírt kötelezettség teljesítése), mely akár a fokozottan védett területre történő belépést, akár a terület igénybe vételét valóban indokoltá tenné.

A Tvt. 5. § (1) és (2) bekezdései szerint, minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.

A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése szerint, a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

A Tvt. 42. §-ában foglaltak szerint tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

A Tvt. 43. § (1) bekezdése rögzíti, hogy tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bűvőhelyeinek lerombolása, károsítása.

A Korm. rend. 4. § (1) bekezdése szerint, a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Fentiekre tekintettel a Hatóság a kérelem Nagy-Strázsa-hegyre vonatkozó részének elutasításáról döntött.

A kérelemben szereplő, Gerecse-hegység területén található helyszínek tradicionális sziklamászó helyeknek számítanak, ahol több évtizede folyik sziklamászó tevékenység. Ezen helyszíneken a sziklamászó tevékenység folytatása ellen az Igazgatóság sem emelt kifogást, ezért a Hatóság a jelen határozat rendelkező részében rögzített feltételekkel az engedély megadásáról döntött.

Ugyanakkor, a kérelemben szereplő helyszíneken bármikor előkerülhetnek védett, fokozottan védett fajok újabb adatai, felmerülhetnek előre nem látható problémák, melyek akár a jelen engedély módosítását is indokolhatják.

A Tvt. 44. §-ában foglaltak szerint, a védett állat- és növényfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése vagy jogellenes zavarása esetén a természetvédelmi hatóság köteles az ilyen magatartás tanúsítóját a tevékenység folytatásától eltiltani.

Fokozottan védett élő szervezetek élőhelyén, valamint élőhelye körül - a miniszter által rendeletben meghatározottak szerint - használati, gazdálkodási korlátozást rendelhet el a természetvédelmi hatóság. Az ebből eredő károk megtérítésére a 72. § rendelkezései az irányadóak.

A Tvt. 78. § (1) bekezdése szerint, a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket. A határozat - a védett természeti érték, terület közvetlen vagy súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése esetében - fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

Erre is tekintettel a Hatóság a kért engedély 2016. december 31-ig történő megadásáról döntött a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság felügyelete mellett.

A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 12. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint a természetvédelmi őrszolgálat tagja a nemzeti park igazgatóság működési területén jogosult és köteles a természet, valamint a régészeti örökség védelmére vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése során a természet és a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő, a természeti értéket és területet - beleértve a védett természeti értéket és területet, illetve a Natura 2000

területet - (a továbbiakban: természeti érték vagy terület) veszélyeztető vagy károsító, valamint régészeti lelőhelyet károsító jogellenes cselekményt elkövető személlyel szemben az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására.

A jelen határozat rendelkező részében rögzített feltételek maradéktalan betartása mellett a sziklamászó tevékenység folytatása a megadott helyszíneken természeti értéket, területet nem veszélyeztet, Natura 2000 jelölő fajokra, élőhelyekre kedvezőtlen hatással nem jár, ami Natura 2000 hatásbecslés készítése nélkül is megállapítható, ezért a Hatóság- figyelemmel a Tvt. 75. § (1) bekezdésében foglaltakra is- 2016. december 31-ig a kért engedély megadása mellett döntött.

A Hatóság az ügyfeleket a jogorvoslat lehetőségéről a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (továbbiakban Ket.) 72. § (1) bekezdés da) pontja alapján tájékoztatta, a fellebbezés jogát a Ket. 98. §-a biztosítja.

A fellebbezés igazgatási szolgáltatási díját a Hatóság a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2.§ (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az eljárás során eljárási költség nem keletkezett, melyet a Hatóság a jelen határozat rendelkező részében is rögzített a Ket. 72. § (1) bekezdés dd) pontja alapján.

Az eljárás 2015. október 21-én indult, a Hatóság az engedélyt a Tvt. 76. § (1) bekezdésében rögzített határidőn belül adta meg.

A Hatóság tájékoztatja az ügyfeleket, hogy a Ket. 66. § (1) bekezdése szerint, aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

A Hatóság hatásköre a fent hivatkozott jogszabályhelyeken, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 13.§ (1) bekezdés c) pontján és a 13.§ (2) bekezdésén, illetékessége a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. melléklet 2. pontján alapul.

Győr, 2015. december 12.

Széles Sándor kormány megbízott nevében és megbízásából

A kiadmány hiteléül

Makra Gábor *G.K.*
osztályvezető